

⁹Ezt mondja a Seregek URa: Igazságos ítéletet hozzatok, szeretettel és irgalmasan bánjatok egymással!

¹⁰Az özvegyet és az árvát, a jövevényt és a nincstelenet ne sanyargassátok, és ne tervezetek egymás ellen magatokban semmi rosszat!¹¹ De ők nem akartak figyelni, sőt lázadózva hátat fordítottak, és bedugták fülüket, hogy ne halljanak. ¹²Szívüket gyémántkeménnyé tették, hogy ne hallják a törvényt, sem azokat az igéket, amelyeket a Seregek URa küldött lelke által a régebbi prófétákkal. Emiatt háborodott fel olyan nagyon a Seregek URa. ¹³Nem hallgattak rá, amikor ő kiáltott, ezért így szól a Seregek URa: Én sem hallgatom meg őket, ha hozzám kiáltanak. ¹⁴Szétszórtam őket valamennyi nép közé, akiket nem ismertek, az ország pedig pusztán maradt utánuk, senki sem járt arra. Így tették pusztává a gyönyörű országot.

Elhívott Testvéreim az Úrban!

Nem akarásnak nyögés a vége. – ahogy szokták mondani. Én is gyakran hallottam ezt a mondatot édesanyámtól iskolás koromban, mikor jellemzően egy tárgy házifeladatának, elárulom a kémia volt ez, valahogy sohasem akaródzott nekiállnom és gyakorta fáradt, esti leckeírás lett belőle.

A zsidó nép, mondhatjuk, hogy épp egy ilyen nyögés után van. A fogság évei után járunk, mikor a zsidó nép újra Izrael területén rendezné sorait, ismét felépítené a templomot, de bizony hiába tértek haza földrajzilag, a lelkük még mindig távol van.

A saját vagyonuk, birtokuk és egzisztenciájuk kiépítésével vannak elfoglalva és így a templom építése is kezd holtpontra jutni. Már ez is jól mutatja a „kórképet”, hogy miféle betegség támadta meg a szíveket, de a textusunkat megelőző sorok a hetedik fejezet elején még inkább tanúságot tesznek a bajról. Bételből a nép vezetői elküldik követeket Jeruzsálembe, hogy a vallási vezetők válaszoljanak meg egy kérdést. A kérdés, hogy sírjanak-e az ötödik hónapban (is), ahogyan azt a fogságba vitel óta teszik, vagy elegendő-e csak a régóta szokásban lévő böjtöt megtartani?

Talán érezzük, hogy már önmagában ez a kérdés is sértő, hogy micsoda lelki kényelmességet, önámítást és álságosságot hordoz magában?

Kicsit magyarázom, hogy még érthetőbb legyen. Elfogadják, hogy Istent megsértették, hogy a Teremtő a hűtlenség bűne miatt elítélte őket, de most, hogy úgymond leülték a büntetést a fogságban, hogy ott teljesítették az extra bünbánatot, most nem lehetne-e végre pontot tenni az ügy végére, és visszazökkenni a régi kerékvágásba? Arról nem is beszélve, hogy most van elég dolguk is, nem igazán van idő egész napokat böjtöléssel, zsákruhában, önmegtartóztatva tölteni. Szóval szól a kérdés: „Elfelejthetnénk végre ezt az egészszet?”

A helyzet sértő mivolta lényegében elő sem kerül, nem is véletlen, talán érezzük is, hogy az csak tünet nem pedig a valós probléma.

Izrael népe ugyanúgy áll az Úr elé, ahogy gyakran mi is tesszük. Sajnálják önmagukat, hogy milyen kegyetlen balsorsos volt részük, és, ahogy ők is tették; elismerik, hogy hibáztak, de most már ne hánytorgassuk a dolgokat, legyen vége, már a szép jövőt szeretnénk építeni. A szép jövőt; családdal, földdel, vagyonnal, jó kedvvel és békével. Ez a béke pedig azt is jelenti, hogy Isten és az ő prófétája, most már hagyja őket békén. Elégedjenek meg azzal, ami hagyomány szerint elvárható és azzal, hogyha lassan is, de épül a templom. Mit várhat még tőlük az Úr? Mit várhat még tőlünk az Úr?

Ahogy ők lista szerűen pipálgatták magukban, hogy a kötelező minimum meg legyen, azaz ne érhesse szó a ház elejét, úgy ezt tesszük mi is.

Templomban voltam a héten, vagy a hónapban – Pipa. Imádkoztam ma már – Pipa. Beleolvastam az Útmutatóba – Pipa. Voltam ma már kedves, irgalmas is – Pipa. Még adományt is adtam – Pipa. Ha még egyszer elmegyek valami programra a gyülekezetbe a hónapban, már maximum pontos keresztény vagyok – dicséretes ötös jár nekem Krisztus-követésből!

Valami hasonló gondolatokkal indulnak el Bételből a követek is és úgy a nép, mint ők, várják, hogy az egyszerű kérdésre, egyszerű és megnyugtató választ kapjanak: „Nem, már nem kell a plusz böjt. Már rendben vagyunk, gratuláció mindenkinek, jól teljesítünk az Úr előtt.” A követek azonban hibáznak. Nem is kicsit hibáznak, mikor nem egy egyszerű törvénytudót kérdeznek, hanem egészen Isten emberéig, egy az igéhez hű igehirdetőig merészkednek. Mert így egy egymondatos megnyugtató helyett, egy kétféjezetes feddő igehirdetést kapnak, melynek első részét hallhattuk alapigénkben.

Ha elolvassuk az egészszet, akkor látjuk, hogy nem az igehirdető esik túlzásba, hanem valóban, alapvetően van ekkora baj. Mert igen, ott kezd, hogy igazságos ítéletet követel meg rokon, barát és bármely embertárs felé. Eléjük helyezi az irgalmasság fontosságát és hangosan elítéli a kizsákmányolás minden

formáját. Mondjuk ki, hogy a második kőtábla parancsolataival kezd. Ám nem, azért, mert fontosabbnak tartja, hanem hogy bemutassa, hogy még ezen a téren sincs minden rendben és bizony nem is lesz, amíg az ennél sokkal mélyebb elhajlások jelen vannak.

Mert, ahogy egy vadhajítás új úton kezd járni a tőtől, a jó alaptól, úgy indultak el ők is saját útra Istentől, és ahogy a rossz gyümölcsök szép lassan megjelentek ezen az ágon, úgy hajlottak egyre messzebb ők is az Úrtól. És hova vezet mindez? Ahová a természetben is; vagy előbb-utóbb elszárad az ág, vagy még inkább: letörik, végleg elválnak a tőtől és meghal. Ez az, amitől Isten meg akarja óvni az ő népét. Ez az, amiért igenis szükséges volt a metszés. Ez az a féltő szeretet, ami a következő fejezet elején ezt mondhatja az Úrral: „Féltem a Siont, nagyon féltem. Nagy haragra indultam, annyira féltem őt!” Isten ilyen féltő szeretettel szeret téged is. Mert igen, az Isten szeretet, de ez a szeretet tud haragudni. Jó a kifejezés: Nem rád (ellened), hanem érted haragszik. Nem a bűnöst akarja eltörölni, hanem a bűnt. A bűnt, amihez olyan gyakran ragaszkodsz.

Amikor az életedben erőteljesen megjelennek a kísértések: irigység, hazugság, hamisság, csalás, lopás és így tovább, akkor biztos, hogy már egy ideje, minden lista-pipálgatásod hamis, üres kegyesség, álságos irgalom. A borítást még szépítgeted, a látszatot még megpróbálsz fenntartani, de belül már üresség van, nincs valós tartalom.

Izrael népében is épp itt gyökerezik a bűn. Már üres a böjtjük, a bűnbánatuk, már csak egy törvény, egy hagyomány, aminek már maguk sem látják értelmét. És valóban nincs is! Nem azért nincs, mert felesleges a bűnbánat, hanem mert eleve hamis. Nem tisztelik, nem félik, nem szeretik Istent. Az Úr a főnök, aki felé teljesíteni kell a kötelezőt, de azon túl nincs bennük akarás, hogy valós kapcsolatuk legyen Vele.

És neked? Neked szükséged van egy szerető Istenre? Vagy neked is épp elég egy mennyei főnök, aki felé teljesítetted a kötelező minimumot?

Vágyasz-e egy féltőn szerető Istenre?

Izrael ekkor nem vágyakozik egy féltőn szerető Istenre. Számukra épp elég kesze-kusza az élet ekkor. Sok a kihívás, aminek meg kell felelni. Rengeteg új dolog, minden változóban és alakulóban. Most nem igazán alkalmas a sírás, most a bizakodó, mosolygós építkezés ideje van. Ismerős nem? Most sok probléma van a családban. Épp költözünk, építkezünk, sok a váratlan helyzet. Most új munkahelyem van, nagy a hajtás, sok a stressz. Ez most nem alkalmas idő, hogy az Úrra figyeljek. Majd, ha már minden rendben lesz...

Érezzük a gondolkodás kifordítottságát? Pont mikor a leginkább rá lennél szorulva, hogy minden terhedet letedd az Ő kegyelmében, pont akkor mondd, hogy neked most nem alkalmas. Mintha ő szorulna rád!?! Mintha azért zörgetne az ajtódon megállás nélkül, mert kérni akarna tőled valamit, nem pedig épp azért, hogy adjon. Mintha nem épp azért lennél az erőd végén, mert elfordultál Tőle.

De a mi mennyei Atyánk féltőn szerető Isten. *„Mert én, az Úr, a te Istened, féltőn szerető Isten vagyok, aki megbüntetem az atyák bűnét a fiakon harmad- és negyedig, azokon, akik engem gyűlölnék; de kegyelmet gyakorlok ezer ízig azokkal, akik szeretnek engem, és megtartják az én parancsolataimat.”*

Egy ismerősöm vallja azt magáról, hogy ő egy „ajtóreteszeli hívő”. Azzal szokta folytatni, hogy „Mert igaz, hogy testvért és szomszédot nem választhat az ember, de ami a nagyobb baj, hogy istent se.” Az Úrral való kapcsolatát úgy írja le, hogy ő hallja, hogy zörgetnek az ajtaján, sejti is, hogy ki áll kint, de akit sejt, azt nem szeretné beengedni. Tudatosan reteszeli el az ajtót, de sokszor hangsúlyozza, hogy nagyon nehéz zárva tartania.

Nem véletlenül van ez így. Ahogy a mai igeszakaszunk is leírja, bizony elég nagy kihívás távol tartani magunkat az élő Igétől és nem meghallani. *„De ők nem akartak figyelni, sőt lázadva hátat fordítottak, és bedugták fülüket, hogy ne halljanak. Szívüket gyémántkeménnyé tették, hogy ne hallják a törvényt, sem azokat az igéket, amelyeket a Seregek Ura küldött lelke által a régebbi próféták útján.”* Mennyi fáradtság és küzdelem, hogy Istent távol tartsák az életükből! Nem figyelek, hátat fordítok, bedugom a fülem és mikor ez sem elég, akkor áttörhetetlen keménnyé szilárdítom a szívem. Mindezt azért, hogy Isten távol maradjon, hogy nehogy megzavarja az én életemet, nehogy hatással lehessen rám.

De a mi féltőn szerető Istenünkkel szemben, még ez is kevés. Még a gyémánt sem elég kemény, még az sem elég maradandó. Mert a te Istened, ha kell egészen közel jön, ha kell emberi testbe kényszeríti magát érted és elhordoz minden akadályt, minden fájdalmat, hogy beteljesedjen, amit már Ezékielnél kijelentett: *„Új szívet adok nektek, és új lelket adok belétek: eltávolítom testetekből a kőszívet, és hússzívet adok*

nektek. Az én lelkemet adom belétek, és azt művelem veletek, hogy rendelkezéseim szerint éljeteK, törvényeimet megtartsátok és teljesítsétek.”

Mert a te féltőn szerető Istened, nem keménynek, nem erősnek, nem megtörhetetlennek akar látni téged, hanem olyannak, aki örömmel és őszintén pihen meg az ő kegyelmében. Olyannak, aki őszintén osztja meg vele az örömet, a bánatát, a háláját és a bűnbánatát is. Olyannak akinek, ahogyan az emmausi úton járó tanítványoknak, nem hideg kőszíve marad, hanem az ige szavára hevülő, új szíve. Ez az ő féltő, szerető akarata. Így formáljon bennünket is! Ámen!